

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 59.818/3
van 3 oktober 2016

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat
betreft de energieprestaties van gebouwen’

Op 15 juli 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 31 augustus 2016,^(*) en nogmaals verlengd tot 3 oktober 2016, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 20 september 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 oktober 2016.

*

---

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt er in de eerste plaats toe de energieprestatievoorschriften voor gebouwen (EPB-eisen) in het licht van de transitie naar bijna-energie neutrale gebouwen (BEN-gebouwen) strenger te maken. Daarnaast bevat het ontwerp ook een aantal bepalingen met betrekking tot de erkenning en de opleiding van de verschillende specialisten die in het bouwproces over de naleving van de EPB-eisen moeten waken.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5

3. Artikel 5, 1°, van het ontwerp strekt ertoe de woorden “ten behoeve van mensen” op te heffen in artikel 11.1.1, § 1, vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 (hierna: Energiedecreet). Die woorden zijn evenwel reeds met ingang van 1 januari 2015 opgeheven bij artikel 8 van het decreet van 14 maart 2014 ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen’. Artikel 5, 1°, van het ontwerp dient dan ook te vervallen.

Artikel 7

4. Artikel 7, 1°, van het ontwerp strekt ertoe de Vlaamse Regering de mogelijkheid te bieden om voor gebouwen die gebruik maken van innovatieve bouwconcepten of technologieën, een afwijkende termijn voor het indienen van de EPB-aangifte te bepalen. Zoals uit artikel 11.1.8, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet blijkt, bedraagt die termijn normaal zes maanden vanaf hetzij de ingebruikname van het gebouw, hetzij het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen, naargelang wat het eerst komt.

Vermits artikel 11.1.5 van het Energiedecreet handelt over het vastleggen van de berekeningsmethode van de energieprestatie van een gebouw, hoort de ontworpen toevoeging veeleer in artikel 11.1.8, § 1, te worden opgenomen, vermits daarin de indieningstermijn wordt bepaald.

---

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

5. Met artikel 7, 2°, van het ontwerp willen de stellers tegemoet komen aan de opmerking in een eerder advies van de Raad van State met betrekking tot het ontbreken van een deugdelijke rechtsgrond in het Energiedecreet voor het opleggen van kwaliteitseisen en -controles aan aannemers en verslaggevers en voor het vaststellen van nadere regels voor de manier waarop en de personen door wie die eisen en controles worden uitgevoerd.²

In een recenter advies heeft de Raad van State ook gewezen op rechtsgrondproblemen met betrekking tot de regulering van de instanties die de conformiteit certificeren van de metingen die aan de controles ten grondslag liggen, op basis waarvan de verslaggevers dan weer hun verslagen opstellen.³ De ontworpen bepalingen volstaan niet om ook een rechtsgrond te creëren voor het opleggen van kwaliteitseisen aan die organisatoren van een kwaliteitskader. Gelet op het gegeven dat achter de aanduiding “organisatoren van een kwaliteitskader” een complex privaat vergunningsstelsel schuil blijkt te gaan, kan niet worden aangenomen dat ook dit zou zijn afgedekt door de formule “nadere regels bepalen voor de manier waarop en de personen door wie die eisen en controles worden uitgevoerd”, temeer daar het blijkt te gaan om de personen die de metingen verrichten, en niet om de onderliggende organisatoren van een kwaliteitskader. Van de gelegenheid zou gebruik kunnen worden gemaakt om ook wat dat aspect betreft in een sluitende rechtsgrond te voorzien.

Artikel 8

6. In artikel 8 van het ontwerp moet de te wijzigen bepaling correct worden geïdentificeerd. In plaats van “artikel 11.1.6/1, §, tweede lid” dient melding te worden gemaakt van “artikel 11.1.6/1, § 1, tweede lid”.

Artikel 9

7. Aangezien artikel 9, 1°, van het ontwerp strekt tot de vervanging van de gehele paragraaf 1 van artikel 11.1.7 van het Energiedecreet, zal het huidige tweede lid over de opvraagbaarheid van bepaalde gegevens bij de architect en bij de ontwerper van de technische installatie uit de rechtsorde verdwijnen. Het is de vraag of dat wel de bedoeling is.

Artikelen 21, 22 en 24, 1°

8. Artikel 21 van het ontwerp strekt tot de opheffing, met ingang van de datum van de bekendmaking van het aan te nemen decreet, van artikel 13.6.1 van het Energiedecreet. Daardoor zullen de gemeenten met ingang van die datum elke mogelijkheid verliezen om (tot een

---

² Adv.RvS 58.281/3 van 9 november 2015 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2015 ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aan diverse bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving’, opmerking 3.3.7.

³ Adv.RvS 59.690/3 van 29 juli 2016 over een ontwerp van ministerieel besluit ‘betreffende het opleggen van eisen aan de organisatoren van kwaliteitskaders in het kader van de energieprestatieregelgeving’.

jaar na de indiening van de EPB-aangifte) een administratieve geldboete op te leggen indien blijkt dat de EPB-eisen niet zijn gerespecteerd.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat artikel 13.6.1 van het Energiedecreet wordt opgeheven omdat het niet langer nodig wordt geacht om – naast de algemene handhavingsbevoegdheid van het Vlaams Energieagentschap (artikel 13.4.6 van het Energiedecreet) – in een specifieke handhavingsbevoegdheid van de gemeenten te voorzien, gelet op het gegeven dat zij ingevolge de opheffing van artikel 11.1.1, § 1/1, van het Energiedecreet (artikel 5, 2°, van het ontwerp), niet langer de bevoegdheid zullen hebben voor nieuwe wijken strengere eisen vast te leggen met betrekking tot het E-peil en het K-peil.

Vanaf de bekendmaking van het aan te nemen decreet zullen de gemeenten niet langer strengere eisen kunnen vastleggen, maar dat betekent niet dat de op dat moment reeds vastgelegde strengere eisen niet meer moeten worden gehandhaafd. Dergelijke strengere eisen blijven immers hun gelding behouden en moeten dus in principe nageleefd worden. De vraag rijst dan ook of niet in een overgangsregeling moet worden voorzien voor de bestraffing van inbreuken op nog van kracht zijnde strengere eisen.

Artikel 23

9. Er dient nog een einddatum voor de overgangsperiode te worden bepaald.

SLOTOPMERKING

10. In artikel 1.1.2 van het Energiedecreet zal middels een wijzigingsbepaling moeten worden vermeld dat dat decreet eveneens strekt tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 ‘betreffende de energieprestatie van gebouwen’. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 28, lid 1, vijfde alinea, van die richtlijn.⁴

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

---

⁴ Omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanbeveling 148, 3°, a) (p. 65).